

Linux Magazine jest miesięcznikiem specjalistycznym wydawanym na licencji Linux New Media USA, LLC, we współpracy z Computec Media GmbH, Fürth, Niemcy.

Wydawca Wiedza i Praktyka Sp. z o.o.

Redaktor Naczelny: Artur Skura, askura@linux-magazine.pl

Wydawca: Patrycja Oleksiejuk

Kierownik grupy tematycznej: Szymon Danowski

Korespondenci i współpracownicy:

Erik Bärwaldt, Chris Binnie, Zack Brown, Bruce Byfield, Karsten Günther, Marcel Hilzinger, Klaus Knopper, Christoph Langner, Jeff Layton, Martin Loschwitz, Patrick Neef, Dimitri Popov, Thorsten Scherf, Ferdinand Thommes

Skład i przygotowanie do druku

6AN Studio, Tomasz Jakóbiak

Projekt okładki: Magdalena Huta

Reklama: reklama@linux-magazine.pl

Licencje korporacyjne, rozszerzone i niestandardowe

tel.: +48 22 429 43 05

e-mail: prenumerata@linux-magazine.pl

Zamówienia i obsługa prenumeraty:

tel.: +48 22 518 29 29

faks: +48 22 617 60 10

prenumerata@linux-magazine.pl

Linux Magazine

ul. Łotewska 9a, 03-918 Warszawa

www.linux-magazine.pl,

tel.: +48 22 429 43 05, faks: +48 22 617 60 10

Wydawca dokłada wszelkich starań, aby publikowane w piśmie i na towarzyszących mu nośnikach informacje i oprogramowanie były poprawne i przydatne, jednakże Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za efekty wykorzystania ich, w tym nie gwarantuje poprawnego działania programów.

Żaden z materiałów opublikowanych w Linux Magazine Poleca nie może być powielany w jakiegokolwiek formie bez zgody Wydawcy. Właścicielem znaku towarowego Linux jest Linus Torvalds.

ISSN 1732-1263; Nakład 6000 egz.

Nr rejestrowy BDO: 00008579

16 Uruchamianie systemu bez GRUB-a

Twórca Systemd, Lennart Poettering, ma nową wizję rozruchu systemu, która nie wymaga bootloadera.

20 Bezpieczeństwo SSH

Przyglądamy się najlepszym praktykom ochrony SSH przed atakami siłowymi.

34 Budowanie AppImage

Przenośne pakiety AppImage można łatwo zbudować od podstaw, jeśli dysponujesz odpowiednimi narzędziami.

52 PINN: Menedżer rozruchu Pi

Ta poręczna aplikacja umożliwia jednoczesne uruchamianie wielu systemów na Raspberry Pi z użyciem jednej karty SD.

55 Kontrola zadań

Żongluj sesjami terminala dzięki tej przydatnej metodzie zarządzania procesami.

68 Donetick

Ten niepozorny menedżer zadań posiada API ułatwiające integrację z innymi aplikacjami.

TEMAT NUMERU

6 Poza wielkim studium

Najlepsze gry niezależne są zabawne, treściwe i dobrze zaprojektowane. A tym z nich, które równocześnie są wolnym oprogramowaniem, możemy przyjrzeć się bliżej, aby dowiedzieć się więcej o praktycznych aspektach tworzenia gier.

RAPORT

11 Przegląd dystrybucji

Testujemy systemy FunOS 25.10, Peppermint OS 2025-10-12, Clozezilla Live 3.3.0-33 i Voyager Live 25.10.

KNOW-HOW

16 Pożegnanie z GRUB-em

Linux podlega ciągłym zmianom, co naturalnie wpływa na proces uruchamiania systemu. Bootloadery takie jak GRUB są powoli zastępowane szybszym i bezpieczniejszym procesem rozruchu.

20 Bezpieczeństwo SSH

Ataki typu brute-force na SSH nadal stanowią poważne zagrożenie dla serwerów linuksowych. Dowiedz się, jak je zablokować dzięki wyłączeniu logowania za pomocą haseł, a także za pomocą narzędzi Fail2ban, iptables, knockd i innych.

KNOW-HOW

29 Inspekcja kodu

Py7 łączy w sobie siedem narzędzi do lintowania, aby zapewnić kompleksową kontrolę kodu źródłowego napisanego w Pythonie.

34 Przenośne pakiety

Pakiety AppImage są wysoce przenośne i nie wymagają zależności. Narzędzie o nazwie appimagetool skonsoliduje aplikację Pythona w pojedynczy plik wykonywalny AppImage.

39 Wielki Brat w sieci

Narzędzie iftop może się wydawać proste, jednak ten wszechstronny program może dostarczyć zaskakująco wielu informacji na temat monitorowanych sieci.

6 Gry niezależne

Wielcy producenci popularnych gier w ostatnich latach coraz lepiej wspierają Linuksa, ale niezależne gry open source nadal odgrywają ważną rolę w społeczności FOSS. W tym miesiącu przedstawiamy kilka najpopularniejszych z nich.

KNOW-HOW

- 44 Programowanie: Zsh i Go**
Mike chciałby mieć funkcję, która podczas pisania w powłoce oferowałaby listę ostatnio zmodyfikowanych plików, wykorzystując do tego interfejs użytkownika terminala. Powłoka Z i dwa napisane w Go programy szybko załatwią sprawę.

MAKERSPACE

- 52 Jedna karta, wiele systemów**
Karty SD stają się coraz większe i tańsze – dlaczego więc nie współdzielić karty między dwoma systemami operacyjnymi działającymi na Raspberry Pi? Instalator PINN OS pozwala automatyzować ten proces.

MAKERSPACE

- 57 Do wyboru, do koloru**
Płytki Pi Pico są dość tanie, co sprawiło, że stały się niezwykle popularne wśród hobbystów. Niniejszy przegląd pomoże Ci zdecydować, który z tych małych komputerów wybrać do swojego projektu.

LINUXVOICE

- 62 Sprawna instalacja**
Prezentujemy oroste, a jednocześnie potężne narzędzie do instalowania pakietów .deb z opcją rozwiązywania zależności.

LINUXVOICE

- 65 Kontrola zadań**
Leciwa funkcja zarządzania procesami stanowi nadal część Linuksa i być może w potrzebie zechcesz z niej skorzystać.
- 68 Samouczek – Donetick**
Masz trudności ze śledzeniem wszystkich obowiązków domowych? Dzięki intuicyjnemu interfejsowi i zaawansowanym funkcjom Donetick gwarantuje, że o nich nie zapomnisz.
- 75 Perełki FOSS**
Nate bada najlepsze narzędzia FOSS, w tym najnowszą wersję przeglądarki Tor, bezpieczne narzędzie do szyfrowania pamięci masowej w chmurze, najnowszy pulpit Plasma i zabawny klon gry Tetris dla czterech graczy.